

Svenska Canada-Tidningen.

Väktaren.

Skandinaviska Canadianaren.

Canada.

\$1.50 Per An.

ALLMÄN NYHETSTIDNING FÖR SKANDINAVERNA I CANADA

18 Nummer 64.

ARGANG XVIIII

WINNIPEG, MAN., JÖNSDAGEN DEN 18:de MAJ, 1910.

Entered as Second Class Matter at the Post Office Department at Winnipeg, Can. and Grand Forks, N. D.

N:o 29.

Canadas första svenskfödda kvinnliga B. A.

Graderades i fredags vid Manitobauiversitetet.

Elizabeth Simonson.

Bland dem som i fredags eftermiddag på Walker Teatern emottog sin diploma för afslutade universitetsexamina, befann sig den första svenskfödda kvinna som nått denna värd på detta område i Canada, nämligen miss Elizabeth Simonson. Hon mottog vid detta tillfälle sitt diploma som "Bachelor of Arts" närmast motsvarande den svenska filosofie kandidatexamen.

Miss Simonson har i sitt hem vid Wetaskiwin, Alberta, där hennes föräldrar utöfar jordbruk, föddt i Laxsjö, Jämtland den 4 november 1888 och hon tillsammans med sina syster och två yngre bröder, emigrerade till Canada först genom ett folkskola i Wetaskiwin. Detta var undantaget till 1905, då hon styrelsen till Brantfords folkskola och studerade i detta område under åren 1903-1904.

Men under tiden hade man fått hörska i Wetaskiwin och att denna skulle förordas framför Brantford var helt naturligt. Miss Simonson fortsatte därför och avslutade sina högstskolestudier i Wetaskiwin till år 1907, då vägen för andra grader ledde till Brandon, men nu med dess universitet till mål. Efter 3 års trög och energisk studier har miss Simonson

I Selkirk skall Dominionregeringen bygga ett nytt mudderverk invid ena änden af ett stort kanalprojekt.

En mjölkfirma i Minneapolis håller genom en resande representant på att underhandla med handelskammaren i Selkirk att bygga en stor kvarn därstädes.

Katolska ärkebiskopen i St. Bonifacio, som reste till Europa den 6 maj, vistas nu vid en hälsobrunn i Frankrike. Innan han kommer tillbaka till Canada, skall han afsluta ett besök hos påven.

Liberalerna i Gilbert Plains nominerade i lördags W. Shaw till kandidat för provinslegislaturen. Mr Shaw var till för några år sedan metodistpredikant, men började för några år sedan ägna sig åt jordbruk och har haft stor framgång däri. Han är särskildt beläst i politisk ekonomi, anses som en radikal liberal och en stark kandidat samt förklarades af liberalerna ha utsikten att bli vald med stor majoritet.

J. A. Campbell, M. P. P. för Danphin, talade till de församlade i nära två timmar, hvarunder han kritiserade den närvarande administrationen. Han sade att den var den mest extravaganta Manitoba någonsin haft

samt anförde det ena fallet efter det andra då tusentals dollars bortslöts och förklarade att om liberalerna insattes i makten skulle de minska styrelsekostnaderna med två hundra tusen dollars, hvilket påståendet hälsades med högljudna applåder. Mr Campbell diskuterade förhållandena med Eli Sandholm och telefonaffären samt besökte till slut alla de närvarande att det rådde en kasabrist i stället för tusentals dollars överskott i telefonaffären. Han förklarade också att om liberalerna kom till makten skulle Grain Growers förening få en oberoende kommission öfver elevatorerna. Den Liberala platformen behandlades grundligt. Beträffande obligatorisk skolgång, visste de alla att konservativerna vägrat göra någonting.

De efter de små i en så med kokt vatten föll i lördags 3-åriga Lucille, dotter till X. M. Delagassy i Vonda. Hon dog på måndagen kl. 11 f. m. af de erhållna skadorna.

Ett starkt snöfall inträffade i trakten af Regina i lördags och söndags. Som jordmånen där är en tung mylla rölde ingen absolut fara för torka, men snöfallet var dock förmånligt för årsväxten. I andra trakter däremot blef snöfallet till verklig räddning för grodan.

Nederbörd, på en del ställen rågnade på andra sidan, har inträffat i norra och västra delarna af Saskatchewan.

Ett municipalt spårvarnsystem i Regina skall anlitas genast, enligt hvad stadens borgare i torsdags beslutade med 416 röster mot 26.

Nära att lida sjöndöd var Mayor Pitt från Dryden, Ont., jämte ett större sällskap, som tagit en utflykt i motorbåt på den där belägna sjön. Allt aflopte till slut lyckligt, men faren var öfverhängande att båten, som var tungt lastad af de många deltagarna i färden skulle fyllas med vatten på den af blåsten upprödda sjön.

Liberalerna i Morris utsågo i lördags dr. Ross till sin banerförare i kommande provinsval att uppträda som motkandidat mot generaladvokat Colin H. Campbell, hvilken som beaktat vid senaste val vann med endast rösträkarens utslagsröst som majoritet. Dr. Ross behandlade grundligt frågan om Manitobas gränsvårdning samt sände till generaladvokat Campbell skriftlig utmaning att inför valmännan under kommande kampanj öppet diskutera denna och andra frågor. Han sade att en liberal provinsstyrelse inom en vecka efter tillträde till makten borde kunna komma öfverens med Dominionregeringen om gränsvårdningsvillkoren i stället för att undan för undan uppställa hinder därfor såsom den konservativa provinsregeringen gjort. Hon. Thos. Johnson, M. P. P. för West Winnipeg, meddelade den stora nyheten att han just fått reda på provinsoalet sannolikt kunde väntas vara öfverstokad före 14 juli. Han omtalade bl. a. äfven att under de tio år Colin H. Campbell varit generaladvokat, hade liberaler i mångt afseende i nästan hvarje valkrets i provinserna vid tiderna då valen skett, men att det ej en enda gång lyckats att fälla de arresterade för bedrägen hvilket visade att häktningarna gif på klackhet och för politisk affekt. Däremot hade en konservativ med politiskt inflytande, hvilken dömts för stöld af \$800, efter tre dagar fritt, af politisk gunst. Då liberalerna begärde en undersökning, vägrade regeringen. Talaren hade i legislaturen varit notis om motion i saken en viss måndagskväll, och då motionen skulle ha kommit upp följande dag, instruerade generaladvokaten talaren att bringa motionen upp, icke på tisdagen, utan på torsdagskvällen, och han visste mycket väl att huset skulle ajourneras på onsdagskvällen samma vecka. (Applåder.) Talaren sade, att därest valkretsens representant (generaladvokaten) varit där, skulle han sagt honom dessa saker midt i ansiktet.

Eldsvåda inträffade i fredags eftermiddag i Crystal City. Först utbröt eld i ett stall, som tillhörde mr A. Ross boningshus och fastän brandkåren gjorde allt hvad i dess makt stod kunde den ej hindra elden att sprida sig till stallbyggnaderna som tillhörde mrs C. Stewarts och mr C. T. Greenways boningshus. Elden ödelade dessa tre byggnader fullständigt. Förlusten beräknas i ett och allt till ungefär \$1,500.

SASKATCHEWAN.

Ett ovanligt rekord. Miss Williams, en ung vacker lärarinna vid Alexandra skolan i Saskatoon har slagit ett oegendomligt och enastående rekord. Sedan den 5 Maj på morgonen tills den 16 maj på morgonen har hon genom köld och mörker genom regn, storm och hetta dag och natt kamperat på trappan utanför the public office byggnad för att komma åt en mycket eftertraktad värmd halfsektion, belägen 2 mil från Kindersley, hvilken i dag värderas till \$10,000. Miss Williams, som är en ung vacker flicka, visade godt prof på energi och uthållighet genom att kampera 12 dygn på trappan, men så fick hon riklig lön för sitt besvär.

Saskatoons folkmängd är nu 13,140, enligt speciell census som i dagarna tagits.

Se efter de små i en så med kokt vatten föll i lördags 3-åriga Lucille, dotter till X. M. Delagassy i Vonda. Hon dog på måndagen kl. 11 f. m. af de erhållna skadorna.

Ett starkt snöfall inträffade i trakten af Regina i lördags och söndags. Som jordmånen där är en tung mylla rölde ingen absolut fara för torka, men snöfallet var dock förmånligt för årsväxten. I andra trakter däremot blef snöfallet till verklig räddning för grodan.

Nederbörd, på en del ställen rågnade på andra sidan, har inträffat i norra och västra delarna af Saskatchewan.

Ett municipalt spårvarnsystem i Regina skall anlitas genast, enligt hvad stadens borgare i torsdags beslutade med 416 röster mot 26.

Nära att lida sjöndöd var Mayor Pitt från Dryden, Ont., jämte ett större sällskap, som tagit en utflykt i motorbåt på den där belägna sjön. Allt aflopte till slut lyckligt, men faren var öfverhängande att båten, som var tungt lastad af de många deltagarna i färden skulle fyllas med vatten på den af blåsten upprödda sjön.

Liberalerna i Morris utsågo i lördags dr. Ross till sin banerförare i kommande provinsval att uppträda som motkandidat mot generaladvokat Colin H. Campbell, hvilken som beaktat vid senaste val vann med endast rösträkarens utslagsröst som majoritet. Dr. Ross behandlade grundligt frågan om Manitobas gränsvårdning samt sände till generaladvokat Campbell skriftlig utmaning att inför valmännan under kommande kampanj öppet diskutera denna och andra frågor. Han sade att en liberal provinsstyrelse inom en vecka efter tillträde till makten borde kunna komma öfverens med Dominionregeringen om gränsvårdningsvillkoren i stället för att undan för undan uppställa hinder därfor såsom den konservativa provinsregeringen gjort. Hon. Thos. Johnson, M. P. P. för West Winnipeg, meddelade den stora nyheten att han just fått reda på provinsoalet sannolikt kunde väntas vara öfverstokad före 14 juli. Han omtalade bl. a. äfven att under de tio år Colin H. Campbell varit generaladvokat, hade liberaler i mångt afseende i nästan hvarje valkrets i provinserna vid tiderna då valen skett, men att det ej en enda gång lyckats att fälla de arresterade för bedrägen hvilket visade att häktningarna gif på klackhet och för politisk affekt. Däremot hade en konservativ med politiskt inflytande, hvilken dömts för stöld af \$800, efter tre dagar fritt, af politisk gunst. Då liberalerna begärde en undersökning, vägrade regeringen. Talaren hade i legislaturen varit notis om motion i saken en viss måndagskväll, och då motionen skulle ha kommit upp följande dag, instruerade generaladvokaten talaren att bringa motionen upp, icke på tisdagen, utan på torsdagskvällen, och han visste mycket väl att huset skulle ajourneras på onsdagskvällen samma vecka. (Applåder.) Talaren sade, att därest valkretsens representant (generaladvokaten) varit där, skulle han sagt honom dessa saker midt i ansiktet.

WINNIPEG

R. L. Richardson, den ledande mannen i aftonbladet Tribune, kom i torsdags kväll hem från en längre resa i Europa och Palestina.

Flera varuhus inmar Midland Railway uppföra längs sin Ross Ave. linie och skulle dessa hus afse uppbyggnad af frukt, hvarfor man med säkerhet kan vänta att dessa bli de förmåsta husen för fruktförsäljning i Winnipeg.

En vacker gåfva, bestående af ett silver-eggar-ett jämte en med fabriksnamnteckningar försedd adress öfverlämnades af vännen från Bineourt till mr H. J. Ketchen strax före han aflyttade till Vancouver.

Konung Edward VII:s begrafningsdag, fredagen denna vecka, biogtidhålls i Canada som helgdag, med offentliga gudstjänster öfverallt. All sport skall den dagen inställas. Äfven i Sv. luth. kyrkan hälsas dylik sorgestjänst, enligt tillkännagivande af pastor Dahlberg i dagens nummer.

Attio procent visat på en half section öfverlåtelse af järnvägsland i Saskatchewan gjordes i fredags mr McLaurin i Hendingly, då han sålde desamma. Han hade köpt det endast för helt kort tid sedan.

Styrelsen för "Children's hospital" önskar det allmänt känt att ryktet om utbrott af skarlakansfeber vid lasaret var osant. Detta hospital hade nämligen förväxlas med en annan institution där skarlakansfeber nyligen utbröt.

Det längsta immigrantråg man varit i tillfälle att se i staden i år anlände från åter tilligt i måndags morgne. Med tåget ankom 130 skandinaviska, 400 brittiska och 30 skandinaviska. De alla flösta fortsatte väst med ett speciellt tåg vidare näst.

Kung Edward den fredsfälles var rubriken på ett föredrag, som Mr Arthur Sparrow från London, England höll i måndags i Canadian Club. Föredraget var briljant och sakrikt framtröfd och arbetades af de talrik församlade klubbmedlemmarna med det största intresse.

Tjänsteflickorna skola ha sin betalning. Emedan restauranthafvernen Nest förra veckan kallade Helen Wilson för lögnerska, lämnade hon hans tjänst. Han vägrade att betala henne inestående aflöning, \$12.50, men hon gick till polisdomaren och Nest måste lämna henne pengarna.

Om "cottage gardening" skall professor Brodric vid provinns landbrukskola hålla föredrag i dag, under auspiciet af Elmwood Cottage Gardener's association. Hurvida föredraget hålles i Lord Selkirk-skolan eller i engelska kyrkan är ej bestämdt då detta skrivits.

En sju våningar fabriksbyggnad, 50x100 fot, skild af Great West Saddle Company uppföras på Market st. East. Utgräfningen har börjat. Upp till några dagar sedan var tomtens upptagen af en af de äldsta byggnader i Winnipeg, stall och vagnstuder, som byggdes bortenom emtio år sedan af familjen Ross på deras gamla husedam.

Järnvägsarbetare strejka. Ett extra "gang" på omkring 40 man arbetande med spårbyggnad i västra delen af C. P. R. bangård byggde arbetet på en gång i onsdags. Männen hade i betalning \$1.75 om dagen, men begärde \$2. Bolaget anställde andra män att fylla de lediga platserna och ingick ej på att försöka någon kompromiss.

Sjålfmord? Engelsmannen Percy J. Howard, som de båda senaste åren varit vagnsreparatör för C. P. R. och varit anställd hos detta bolag under hela den tid af sex år han varit i Canada, anträffades i torsdags afton död på St. Bonifaces-stranden af Red River, med ett skottskår nedanför bögra örat och en revolver i handen. Hans död framstår i en besynnerlig dager, emär han var på samma gång en duktig och treblig arbetare, nyligen befordrad till inspektör. Bankbok, guldråd och ring voro i behåll, den dödes kläder

Två duktiga svenska löpare.

GUSTAF LJUNGSTRÖM, Förste pristagare i Derbyloppet i Toronto.

THOR JOHANSON, Andre pristagare i Derbyloppet i Toronto.

Vi ha förr haft utfärligt omnämnande om dessa båda sportmäns bedrifter, och vi meddela idag deras porträtt. I likhet med många andra anse vi springtävlingar som en sportgren som helst borde slopas på grund af de lung- och hjärtjukdomar som distanslöpare ådraga sig, men så långa denna slags sport likväl är så starkt omhuldad, glädjas vi uppriktligt öfver att svenskar äfven där intaga främsta rummet.

Crescent Creamery Company har rustat sig för den varma säsongen genom att anskaffa nytt ice-cream maskineri till en kostnad af hela 10,000 dollars. Firman kan därigenom producera ej mindre än 2,000 gallons pr dag.

Vår landsman Anton Johnson har öfverenssett öfver denna afdelning och har arbetat sig upp till denna månads slut genom sex års tjänst.

Småttingar på längresa. Bröderna Willie och Albert Britt, sju och tre år gamla, anlände i fredags kväll till Winnipeg österifrån med Pacific Express-tåget. De hade kommit ersamma ånda från Liverpool och hade namnen märkta i lappar på sina rockar. Deras fader Herbert Britt mötte dem i Winnipeg. De omtalade för honom att alla människor visat dem stor vänlighet och att de icke lidit skada af någon sjukdom.

Öfverkörd och död af ett C.N.R. frakttåg blef i måndags kväll i St. Bonifacio en ung österrikare. Tåget var i gång och han sökte hoppa upp på detsamma, i den tydliga afsikten att åka hem från sitt arbete, men slant och föll mellan hjulen å vagnen, hvilken var en af de mest lastade i tåget. Innan detta händelse hade flera vagnar gått öfver mannen och afskurit hans kropp ungefär 25 år gammal och tros hafva arbetat för Paterson Manufacturing Co., men af åtskilliga personer som sökte identifiera honom i likbesörjarelokaler var det ingen som igenkände mannen.

Minnesgudstjänst. Emedan från England utgått officiell begäran att minnesgudstjänst i anledning af Hans Majestät konung Edward VII:s fränfalle hålles inom hela det britiska väldet nästa fredag kl. 1 e. m., konungens begrafningsdag, kommer sådan minnesgudstjänst att hållas i svenska lutherska kyrkan, hörnet af Logan och Fountain st., på den af vederbörande bestämda tiden, nästa fredag kl. 1 e. m. Svenska psalmboken begagnas.

John G. Dahlberg, Pastor.

Grymhet mot djur. I söndags klocke kl. 1 öfverkördes afsiktligt med auto en i värdfull jakthund tillhörande James Lee af Dominion hotell. Fyra män befunno sig i autombilen körande på Main st., i nordlig riktning förbi James st., då jakt-hunden och en annan hund skallande sprango fram utmed åkdonet. Då hundarna kommo något före maskinen, gjorde föraren en hastig vändning åt sidan för att fånga en a. dem med framhjul. Det misshälsades första gången, men vid Rupert st. försökte han igen och körde öfver bakre delen af hundens kropp. En fotgängare, som såg att det icke var något hopp att hunden skulle lefva, läste en pistol och gjorde pinan kort.

Polisen har underrättats och som en af de åkande var igenkänd och mr Lee skaffat namnen på flera vittnen, säger han sig skola vidtaga laga åtgärder mot automobilföraren.

Uta ute för hundar var en man höende i Kildonan i onsdags kväll. Han hade redan gått till söggs, då ett sällskap hundar togo till att hålla ett gräddigt öron på hans gård, så att han icke kunde sova. Han besöt att gå upp och medelst sina egna hundar driva bort de främmande inkriktarne, men hans hundar ledo nederlag. Mannen grep då fatt i en pikhaeka och började bearbeta odjuret med densamma, hvilket ej slog bättre ut än att de refo af honom nästan alla kläder han hade på sig och nödgade honom att fly in i ett uthus, där de hullo honom som fånge mer än en timme. Då han till sist lyckades komma in i boningshuset var han grundligt genomfrossen, ehuru amars till kroppen oskadad.

Inkörsvägar (lanes) till baksidan af tomterna måste det hädn efter blifva i staden. En lag som stiftades under legislaturens senaste sammankommande stipulerar att sex månader efter registrering af bestämmelse om inkörsvägar blifver den sistnämnda stadens "city clerk" sänder ut notiser till hvarje tomtägare som det angår, att den del af hans tomt som behöfves för inkörsvägen, har öfvergått i stadens besittning. Ersättningsanspråk böra vara inlämnade inom tre månader efter det de nämnda notiserarna lagts på posten, och stadens "city clerk" arrangerar om ett möte med värderingsnämnden (board of valuation and revision), hvarvid grunderna för ersättningsanspråken blifva hörda och afgörande fattas.

För närvarande registreras å "land titles office" inga subdivisioner utan att det är bestämt om inkörsvägar i desamma.

Sydpolesforskaren Sir Ernest Shackleton skall inträffa i Winnipeg lördagen den 21 maj. Sannolikt kommer han att åtföljas af sin hustru och sin system. Han har plågerat britiska flaggan längre söderut än någon annan.

Då han företog sin senaste resa, beföddes härfor \$300,000. Hvarfvid hade hans hustru och hennes släktingar \$100,000, medan det återstående erhöles från banker i London genom att hans vännar gingo i borgen för honom. Hans nu stundande resett för företages i ändamål att genom föreläsningar klarera de skulder han ådrog sig genom expeditionen.

Löjtnant Shackleton är son till en läkare och är nu 41 år gammal. Han planterade britiska flaggan på 88 gr. 25 min. sydlig bredd, d. v. s. endast 112 mil från sydpolen. Kol uppsäcktes på 85 gr. sydlig bredd. En kolader, rätt uppe i dagen, var 1,500 fot tjock, och flera liknande ådrog voro synliga.

CANADA

Intercolonial järnväg, som bekant en statsbana, lämnar visat öfverskott af omkring \$600,000 öfver utgifter för fiskalåret som slut den 31 mars, enligt hvad som visas af de i dagarna afslutade räkenskaperna.

Elevatorkommissionens medlemmar utsedda. Enligt en uppgift i Free Press har regeringen nu till medlemmar af denna kommission utsett messrs D. W. McCuaig, F. B. McLenihan och W. C. Graham. John Kenedy och E. S. Elstin, som rekommenderats af Grain Growers, lära ej funnit nåd för regeringens ögon.

Canadas nya örlogsflootta, som är beslutet af parlamentet och redan delvis under byggnad, skall byggas efter alla de senaste och bästa principer, som äro bekanta inom skeppsbyggnadstekniken. Så till exempel skola ångpannorna ej byggas för brännandet af kol utan för olja.

C. N. E. Atlanter linje. Mr D. D. Mann vid C. N. R. emottog i fredags från Bristol i England ett telegram som meddelade att bolagets första oceanångare "Royal Edward" afgåt därifrån med Quebec och Montreal som mål. Telegrammet hade följande lydelse: "Royal Edward" afgick fredags kväll med 700 passagerare. Lord Mayan jämte inbjudna hade hällit en reception ombord. Angaren hälsades med allmänt jubel då den började sin långa färd.

"Royal Edward" är en af de två magnifika båtar C. N. R. anskaffade för sin Atlanter linje, den andra är "Royal George".

Mr Mann afreste från Winnipeg i dagens till Montreal för att där mö-

ta Royal Edward samt på däck af båten välkomna bolagets president mr Wm McKenzie, som befinner sig ombord.

MANITOBA.
Brandon College skall hädn efter sortera under McMaster universitet i Toronto, åtminstone tills läroverket hinnet utvecklas så att det får själfständigt universitet såsom tillhörande afdelning. För närvarande kan man i Brandon studera för grader motsvarande de svenska examina i filosofi och teologi kandidat.

Hundratals amerikanska fabrikanter firma står i begrepp att etablera filialer i västra Canada. De som besökt Brandon sägas samtliga ha fattat stort tycke för den staden, men vilja dock se sig omkring äfven på andra platser, innan de fatta afgörande beslut.

Försök till våldtäkt gjordes i lördags kväll af farmaröfringen Frank Myers mot dottern till farmaren F. S. Taylor i trakten af Portage la Prairie, hos hvilken Myers arbetade. Myers hade brutit sig in i det rum där dottern sov, men vid hennes nödråd vaknade fadern och kom till undsättning. Han blef visserligen tillbakalagen, men uslingen ansåg i alla fall bäst att fly, gick till en grannes stall, stal en häst, red till Westburne samt släppte så lös hästen, hvilken man sedan fått fatt i. Det antages att han begaf sig norrut, och provinspolisens sades vara i tätt i bakarna på honom när detta meddelades.

UTLANDET

Kina. I Tschangsha herskar åter stort oro emedan på huskunnarne uppslagits stora plakat, i hvilka uppmanades till utrotande af utlämmingarna och de infödda kristna och utslatte dagen för en allmän massaker till den 29 dennes. Plakaten saknade underskrift och nedrofvos af regeringsrepresentanter och milit utskenderades. Man hoppas, att de utländska kanabarterna i Kina, som skola hålla agitatorerna i styr.

Equador. Den krigiska sinnestämningen mot Peru tilltager och första reservkåren står under vapen färdig att genast afgå till fronten. Regeringen utfärdade i lördags följande proklamation:
"Allmänt den underrättas härmed, att ingen öfverenskomst tillåts tilläto kunnat träffas med Peru. Det internationella läget är öfverändradt. Equador står på sin rätt i den försening, att dess anspråk äro rättmätiga."

Haiti. Förre presidenten Alexis franfalle har i republiken framkallat stor bestörtning, allendast general Firmin därigenom förlorat ett verkligt stöd i sina planer på presidentstolen. Ordir har utfärdats mot landstigningen af passagerare från Jamaica, och skarp utrik hålles på alla inkommande ångare. För att få general Firmin på längre afstånd från sina intressens centralpunkt har president Simon gifvit honom order att bytja ministerposten i Havanna mot samam post i London, men Firmin har betackat sig för äran, och till följd deraf väntas öppna fiendtligheter.
(Forts. å sid. 5).